

Khảo sát những khó khăn sinh viên gặp phải khi làm bài thi kỹ năng đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6

Trần Quang Cát Linh*

* Khoa Tiếng Trung, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế
Received: 28/7/2023; Accepted: 02/8/2023; Published: 15/8/2023

Abstract: This study aims to find out the difficulties faced by third-year Chinese students at Hue University of Foreign Languages and International Studies when taking Chinese reading comprehension tests at level 5/6. Data were collected from a questionnaire given to the third-year students and recorded in-depth interviews about the difficulties experienced by the students already taking the Chinese language proficiency test. The results show that in addition to the difficulties that the students faced in reading comprehension tests at any level, such as not having appropriate study methods and effective reading comprehension skills, lacking vocabulary, failing to master grammar, and not managing test taking time well, the challenges that pose a significant barrier to the students when taking Chinese reading comprehension tests at level 5/6 include uncommon topics, terminological words and connotative expressions.

Keywords: Methods, reading comprehension skills, difficulties in reading comprehension

1. Đặt vấn đề

Trong quá trình học ngoại ngữ đọc hiểu là kỹ năng (KN) sẽ giúp người học phát triển khả năng cảm thụ ngôn ngữ, giúp người học phát hiện và ghi nhớ rất nhiều câu nói, nhiều từ vựng. Sau đó, bộ não của người học có thể bắt chước và có thể nói ra những gì mà bản thân suy nghĩ một cách chính xác, về cả cách dùng từ cũng như ngữ pháp. Nếu người học đọc nhiều, đặc biệt để ý tới những từ ngữ hay dùng, thì sẽ nhanh chóng áp dụng được những từ mới hay cấu trúc mới vào nói và viết. Không chỉ có vậy, nó còn giúp người học phát huy khả năng trực giác khi học tiếng. Trong quá trình học tiếng Trung nếu kỹ năng đọc hiểu (KNĐH) của sinh viên (SV) tốt, thì sẽ từ đó mà có tư duy tốt, trau dồi vốn từ vựng, mở rộng kiến thức và làm quen với nhiều văn phong, lối viết khác nhau. Tuy nhiên, rất nhiều SV gặp khó khăn trong việc phát triển KNĐH, từ đó dẫn đến ảnh hưởng việc không đạt kết quả cao khi làm bài thi KNĐH tiếng Trung bậc 5/6. Trong giới hạn bài viết này, tác giả sẽ tiến hành khảo sát và đánh giá về những khó khăn khi làm bài thi KNĐH tiếng Trung bậc 5/6 SV khoa tiếng Trung trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế. Qua đó đưa ra đề xuất những phương pháp khắc phục những khó khăn mà SV gặp phải.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận

Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc của Việt Nam là khung tham chiếu, đánh giá trình độ ngoại ngữ cho giáo viên các cấp và người dùng ngoại ngữ tại Việt

Nam. Khung ngoại ngữ 6 bậc được xây dựng dựa trên Thông tư 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24/01/2014 của Bộ GD&ĐT.

Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam áp dụng cho các chương trình đào tạo ngoại ngữ, các cơ sở đào tạo ngoại ngữ và người học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân.

Theo khung này, trình độ ngoại ngữ của người Việt được chia làm 3 cấp (Sơ cấp, Trung cấp và Cao cấp) và 6 bậc (từ Bậc 1 đến Bậc 6 và tương thích với các bậc từ A1 đến C2 trong CEFR).

Định dạng đề thi đánh giá NLNN Bậc 5 (C1): Thí sinh có 172 phút làm bài. Bài thi tính điểm trên thang điểm 10, làm tròn đến 0.5 điểm. Tổng điểm của 4 KN dùng để xác định bậc năng lực.

Phần thi Nghe (40 phút): Nghe 3 bài hội thoại, bài nói ngắn, thông báo... trả lời 35 câu hỏi trắc nghiệm.

Phần thi Đọc (60 phút): Đọc 4 bài đọc khoảng 1900-2050 từ, trả lời 40 câu hỏi trắc nghiệm.

Phần thi Viết (60 phút): Phần 1 viết thư, email khoảng 120 từ. Phần 2 viết luận 250 với chủ đề cho sẵn.

Phần thi Nói (12 phút): Phần 1 trả lời 3-6 câu hỏi về 2 chủ đề khác nhau. Phần 2 thảo luận giải pháp. Phần 3 nói về chủ đề cho sẵn và trả lời câu hỏi.

Trong đó định dạng chi tiết của phần thi đọc hiểu: Miêu tả chung về nội dung/ngôn ngữ yêu cầu đối với ngôn ngữ đầu vào/ngôn ngữ sản sinh:

- Số lượng bài đọc: 04

- Số lượng từ mỗi bài: 400-550 từ

- Số lượng từ toàn bài: 1700-2050 từ
- Độ khó của bài đọc: bậc 4-5
- Độ khó của câu hỏi/KN: bậc 3-5

Miêu tả về mỗi phần:

- Phần 1: một bài đọc gồm 4 đoạn về một chủ đề cuộc sống hằng ngày, độ dài khoảng 450 từ, với 10 câu hỏi đọc hiểu kiểm tra các KN bậc 3 và bậc 4;
- Phần 2: một bài đọc về khoa học tự nhiên hoặc khoa học xã hội, độ dài khoảng 450 từ, với 10 câu hỏi đọc hiểu kiểm tra các KN từ bậc 3 đến bậc 5;
- Phần 3: một bài đọc về khoa học tự nhiên, khoa học xã hội hoặc các chuyên ngành khác độ dài khoảng 450 từ, với 10 câu hỏi đọc hiểu kiểm tra các KN từ bậc 3 đến bậc 5;
- Phần 4: một bài đọc có tính chuyên ngành hoặc văn chương, độ dài khoảng 500 từ, với 10 câu hỏi đọc hiểu kiểm tra các KN từ bậc 3 đến bậc 5;

Trong thời gian chỉ 60 phút với 04 phần có các dạng thức nhiệm vụ và câu hỏi khác nhau, cho nên người học cần phải trang bị cho mình những KN và kiến thức cần thiết để có thể đạt kết quả cao khi làm bài thi KNDH tiếng Trung bậc 5.

2.2. Khảo sát những khó khăn khi làm bài thi KNDH tiếng Trung bậc 5/6 của SV khoa tiếng Tiếng Trung, trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế.

2.2.1. Quy trình khảo sát

Khảo sát của nghiên cứu này hướng vào khách thể là SV năm thứ 3 hiện đang học học kỳ 2 năm học 2019-2020 tại khoa tiếng Trung, trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế.

Việc lựa chọn khách thể nghiên cứu là 2 lớp SV năm thứ 3 hiện đang học tại khoa tiếng Trung, trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế là một quyết định có chủ định của nghiên cứu này:

- SV năm 3 là đối tượng đã có nhiều kinh nghiệm học tập tiếng Trung Quốc nói chung và đặc biệt là đã học qua tất cả các học phần đọc hiểu. Điều này cho thấy SV đã có khoảng thời gian tiếp xúc, rèn luyện và trau dồi KNDH tiếng Trung quốc khá dài, sẽ giúp cho việc khảo sát của nghiên cứu đạt được độ chính xác cao.

- Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế đã đưa ra yêu cầu và áp dụng cho SV khóa K18 ngay khi tốt nghiệp (năm 2024 - 2025) phải có chứng chỉ 5/6 theo khung năng lực ngoại ngữ để đáp ứng điều kiện ra trường. Năm 3 cũng là quãng thời gian SV sẽ tập trung vào việc rèn luyện và hoàn thiện các KN để chuẩn bị cho kỳ thi đánh giá năng lực tiếng Trung bậc 5/6.

Khảo sát được tiến hành như sau:

- Phát phiếu khảo sát để khảo sát SV đánh giá như

thế nào về các phần thi đọc hiểu tiếng Trung Quốc bậc 5/6 và những khó khăn SV gặp phải trong các phần thi đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6.

- Phỏng vấn sâu về những khó khăn SV gặp phải khi làm bài thi đọc hiểu tiếng Trung Quốc bậc 5/6

Phiếu khảo sát được phát trực tiếp cho SV và thu lại sau 10 phút (thời gian trung bình để SV làm rõ nội dung và hoàn thành các câu hỏi trong phiếu khảo sát), việc phát trực tiếp cũng nhằm mục đích có thể giải thích trực tiếp cho SV hiểu nội dung bảng khảo sát để tránh những sai sót mà SV do không hiểu nội dung hay thông tin trong bảng khảo sát.

Sau khi SV đã hoàn thành phiếu khảo sát, chúng tôi đã tiếp tục tiến hành phỏng vấn 18 SV từng có kinh nghiệm tham gia kỳ thi đánh giá năng lực tiếng Trung tham gia trả lời các câu hỏi sâu hơn, liên quan đến kinh nghiệm thực tiễn cá nhân. Tất cả các cuộc đối thoại đều được ghi âm lại để tránh những sai sót và thiếu sót trong quá trình tốc ký, cũng để tránh quá mất nhiều thời gian cho việc ghi chép. Cũng giống như phiếu khảo sát, ngôn ngữ mà tác giả sử dụng trong hầu hết các cuộc phỏng vấn đều là tiếng Việt để tránh những sai sót hay nhầm lẫn không đáng có.

Khảo sát những khó khăn SV gặp phải khi làm bài thi KNDH tiếng Trung bậc 5/6

Tác giả đã tiến hành điều tra khảo bằng bảng hỏi và phỏng vấn trực tiếp về việc SV đánh giá như thế nào về các phần đọc trong bài thi đánh giá năng lực tiếng Trung bậc 5/6 và những khó khăn SV gặp phải khi làm bài thi đọc tiếng Trung bậc 5/6. Dưới đây là một trong số những nội dung được khảo sát:

Bảng 2.1: Số liệu khảo sát tìm hiểu mức độ đánh giá của SV đối với các phần đọc và viết tiếng Trung Quốc bậc 5/6

TT	Nội dung khảo sát	Dễ	Bình thường	Khó	Rất khó
1	Bạn cảm thấy mức độ phần “đọc hiểu đoạn văn bậc 3 về các chủ đề khá quen thuộc trong cuộc sống hằng ngày với yêu cầu chọn đáp án đúng” như thế nào?	36,3%	56,6%	7,1%	0%
2	Bạn đánh giá mức độ phần đọc hiểu đoạn văn bậc 4 về chủ đề khoa học tự nhiên hoặc xã hội, hoặc các lĩnh vực chuyên ngành khác (chứa các quan điểm hiện ngôn và hàm ngôn)với yêu cầu chọn đáp án đúng như thế nào?	20,2%	52,5%	18,2%	9,1%
3	Bạn đánh giá mức độ phần đọc hiểu đoạn văn bậc 4 về chủ đề khoa học tự nhiên hoặc xã hội, hoặc các lĩnh vực chuyên ngành khác (chứa các quan điểm hiện ngôn và hàm ngôn)với yêu cầu chọn đáp án đúng như thế nào?	11,1%	32,3%	30,3%	26,3%

4	Bạn đánh giá mức độ phần đọc hiểu đoạn văn ngắn bậc 5 mang tính chuyên ngành hoặc văn chương yêu cầu chọn đáp án đúng như thế nào?	6,1%	29,3%	34,3%	30,3%
---	--	------	-------	-------	-------

Kết quả khảo sát và kết quả phỏng vấn trực tiếp đã cho thấy tỉ lệ đánh giá các phần bài thi đọc hiểu mức độ khó và rất khó khá cao, những khó khăn SV gặp phải ngoài những khó khăn mà trong bài thi đọc hiểu ở bất cứ cấp độ nào SV cũng gặp phải như không có phương pháp học phù hợp và KN làm bài đọc hiểu hiệu quả, thiếu vốn từ vựng, không nắm vững ngữ pháp, và không xử lý tốt thời gian làm bài, thì còn có những khó khăn tạo rào cản rất lớn cho SV khi làm bài thi đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6, bao gồm các chủ đề không phổ biến, các từ ngữ chuyên ngành và các cụm diễn đạt hàm ngôn.

Việc rèn luyện KN làm bài thi đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6 đòi hỏi SV phải dành nhiều thời gian để rèn luyện và thực hành. Tuy nhiên việc rèn luyện này SV phải tự thực hiện ngoài giờ học ở lớp, do hiện tại trong chương trình học không có học phần riêng biệt rèn luyện KN làm bài thi đánh giá năng lực tiếng Trung.

Đặc biệt có một khó khăn lớn trong thời gian qua đó là sự ảnh hưởng của dịch bệnh Covid. Cả giáo viên và SV đều gặp rất nhiều khó khăn trong quá trình học tập trực tuyến, việc tất cả các cấp đều học tập trực tuyến dẫn đến đường truyền không ổn định, ảnh hưởng đến sự tương tác giữa giáo viên và SV trong quá trình học, ảnh hưởng rất nhiều trong giờ học thực hành tiếng, ảnh hưởng đến chất lượng rèn luyện các KN thực hành tiếng của SV.

Từ những khó khăn trên, để SV có thể đạt kết quả cao trong khi làm bài thi các KN tiếng Trung bậc 5/6 nói chung và KNĐH tiếng Trung bậc 5/6 nói riêng thì cần có sự kết hợp giữa người dạy và người học.

Về phía người dạy: Thứ nhất, hiện tại trong chương trình học của khoa tiếng Trung, trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế chưa có học phần cụ thể dành cho việc giảng dạy phương pháp và KN làm bài thi đánh giá năng lực tiếng Trung, trong giờ dạy KNĐH giáo viên nên giảng dạy các phương pháp và KN làm bài thi đánh giá năng lực đọc hiểu, như vậy sẽ giúp SV với sự dẫn dắt của giáo viên sẽ học và rèn luyện KN làm bài thi đọc hiểu có phương pháp và hiệu quả hơn. Thứ hai, mỗi cấp độ học giáo viên nên thiết kế chương trình lồng ghép các bài giảng có nội dung phù hợp định dạng đề thi đánh giá năng lực, để SV ở từng cấp học có thể tiếp thu một cách hiệu quả. Thứ ba, do lượng thời gian trên lớp hạn chế, giáo viên nên

kết hợp với việc giảng dạy phương pháp và KN làm bài thi với việc thiết kế các bài tập về nhà giúp SV rèn luyện nhiều hơn.

Về phía người học: Thứ nhất, SV cần ý thức được trách nhiệm của mình, phải cố gắng và nỗ lực trong việc học tập và rèn luyện để có thể đạt điều kiện yêu cầu đưa ra của trường cũng như để đạt kết quả cao trong kỳ thi đánh giá năng lực tiếng Trung. Thứ hai, SV cần rèn luyện và vận dụng tốt các KN học môn đọc hiểu ở trên lớp vào quá trình làm bài thi đọc hiểu. Thứ ba, SV cần tìm đọc nhiều tài liệu về các chủ đề không phổ biến, các từ ngữ chuyên ngành và các cụm diễn đạt hàm ngôn thường gặp ở bài thi đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6 để nâng cao vốn từ ngữ, kiến thức của mình. Thứ tư, SV cần lập ra thời gian biểu học và rèn luyện cụ thể, chi tiết để bản thân hoàn thành tiến độ và mục tiêu đề ra.

3. Kết luận

Căn cứ vào kết quả khảo sát, tác giả nhận thấy rằng ngoài những vấn đề như không có phương pháp học phù hợp và KN làm bài đọc hiểu hiệu quả, thiếu vốn từ vựng, không nắm vững ngữ pháp và không xử lý tốt thời gian làm bài, thì các chủ đề không phổ biến, các từ ngữ chuyên ngành và các cụm diễn đạt hàm ngôn đã khiến SV gặp không ít khó khăn khi làm bài thi đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6. Chính vì vậy sự hỗ trợ và hướng dẫn của giáo viên trong quá trình học là rất cần thiết. Trong quá trình dạy học giáo viên cần chú trọng giảng dạy phương pháp và KN làm bài KNĐH, bên cạnh đó cần bổ sung các nội dung về các chủ đề không phổ biến, các từ ngữ chuyên ngành và các cụm diễn đạt hàm ngôn, giúp cho SV có cơ hội cọ xát và thực hành nhiều trong quá trình học, điều này sẽ giúp SV từ trong quá trình học xác định được năng lực của mình, những khó khăn mình gặp phải trong quá trình làm bài đọc hiểu tiếng Trung bậc 5/6, đồng thời thúc đẩy SV đầu tư, trau dồi và phát triển hơn về KNĐH của mình.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ GD&ĐT (2014) *Thông tư 01/2014/TT 4 của Bộ GD&ĐT*. Hà Nội.
2. Nguyễn Thị Hào (2018), *Đọc hiểu-nguồn để dạy viết*, Trường Đại học Quốc Gia Hà Nội.
3. Lê Như (2012), *Bước đầu tìm hiểu các phương pháp đọc hiệu quả cho SV chuyên tiếng Trung – Lấy SV Hutech làm đối tượng nghiên cứu*, Viện KHXH và NV, Trường Đại học Công nghệ TP HCM.
4. 彼得·孔普 (Peter Kump) (2015) 如何高效阅读, 机械工业出版社
5. 朱勇, 崔华山 (2005) 汉语阅读中的伴随性词汇学习再探, 暨南大学华文学院学报.